

Wiadomości - Czytaj codzienny przegląd prasy

Aktualności

06:00 09.09.2008 Źródło: **Nowe Życie Gospodarcze**
(<http://www.nzg.pl/index.php>)

Ekonomia społeczna: hit czy (<http://www.nzg.pl/index.php>)

kit?

(<http://bankier.tv/video/Winiecki-Ekonomia-jest-spoeczna-nawet-bez-tego-przymiotnika-33488.html>)

Każda ekonomia (<http://www.twoja-firma.pl/slownik/ekonomia.html>) jest z definicji społeczna - przekonuje prof Jan Winiecki. Dodawanie przymiotnika "społeczna" może mieć kilka przyczyn, choć sam przymiotnik jest tu zbędny.

Zobacz wypowiedź eksperta Bankier.pl

(<http://bankier.tv/video/Winiecki-Ekonomia-jest-spoeczna-nawet-bez-tego-przymiotnika-33488.html>)

Nie godząc się ani na jedno, ani na drugie określenie warto przypomnieć, że chodzi o dziedzinę gospodarki, którą cechują:

- wspólne działanie grupy osób lub społeczności,
- przedsięwzięcia przynoszące zysk przeznaczony na cele społeczne,
- angażowanie tych, którzy sami nie potrafią poradzić sobie na rynku pracy.

Belgijscy uczeni, znawcy tematu, J. Defourny i P. Develtere podkreślają, że ekonomia (<http://www.twoja-firma.pl/slownik/ekonomia.html>) społeczna (dalej: ES) pomimo lokalnych odmienności jest zasadniczo podobna we wszystkich zakątkach świata, charakteryzuje się (...) ukierunkowaniem na wspieranie działań zbiorowych za pomocą środków ekonomicznych - dla dobra (<http://www.twoja-firma.pl/slownik/dobra.html>) wspólnego.

Obecna popularność ES w krajach Zachodu wynika z zachodzącego tam szerszego procesu: przechodzenia od państwa opiekuńczego, które w zmienionej sytuacji gospodarczej i demograficznej staje się niewydolne, do "społeczeństwa opiekuńczego". Do sfery ES w "starej" Unii zalicza się m.in. spółdzielnie, towarzystwa wzajemne, przedsiębiorstwa społeczne i tzw. trzeci sektor (stowarzyszenia, fundacje itp.).

Jeden podpis elektroniczny - wiele zastosowań! (<http://clk.tradedoubler.com/click?p=116478&loc=39393&q=18004320>)

Reklama

Przyjmuje się, że na terenie Unii działa ponad 1 milion podmiotów ES, które wytwarzają ok. 10 proc. PKB i zapewniają ponad 11 mln miejsc pracy. W sektorze ES pracuje blisko 6 proc. ogółu zatrudnionych, ale np. w Holandii 9,5 proc., w Irlandii 9 proc., we Francji 8,3 proc.

W Polsce nie istnieje prawnie wyodrębniona kategoria przedsiębiorstw społecznych, ale zalicza się do nich część "starych" spółdzielni (te, które zaspokajają potrzeby nie tylko własnych członków) i powstające od niedawna spółdzielnie socjalne, część instytucji "trzeciego sektora" (te, które się ekonomizują - działają według rynkowych reguł), centra i kluby integracji społecznej (CIS i KIS), zakłady aktywizacji zawodowej, Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych, organizacje samorządu gospodarczego i in. Wszystkie one starają się mniej lub bardziej udatnie realizować cele społeczne przy użyciu instrumentów rynkowych. Stawia to na porządku dziennym problem relacji ekonomii społecznej z

W ciekawym i cennym raporcie podsumowującym realizowany w ramach Equal projekt "W poszukiwaniu polskiego modelu ekonomii społecznej" autorzy podkreślają, że ES to coś innego niż tradycyjnie rozumiany biznes. Sam fakt, że działania przedsiębiorstw przynoszą pozytywne skutki społeczne nie czyni z nich automatycznie podmiotów ekonomii społecznej.

ES oznacza bowiem nadrzędność celów społecznych, które realizowane są ekonomicznymi metodami. [Ekonomia \(http://www.twoja-firma.pl/slownik/ekonomia.html\)](http://www.twoja-firma.pl/slownik/ekonomia.html) ta musi zatem w pierwszej kolejności dbać o korzyści społeczne. Zarazem jednak ES to coś zasadniczo innego niż tradycyjna działalność filantropijna.

Jej relacje ze środowiskiem biznesu były także jednym z podstawowych wątków gdańskiej konferencji ekonomii społecznej pt. [Ekonomia \(http://www.twoja-firma.pl/slownik/ekonomia.html\)](http://www.twoja-firma.pl/slownik/ekonomia.html) solidarności (26 - 28 czerwca). Głównym problemem wydaje się - podkreślano - stereotypowe postrzeganie biznesu przez przedsiębiorstwa społeczne i odwrotnie. Przedsiębiorstwa widzą w nim jedynie źródła finansowania, a nie partnera, z którym można ubić interes.

Biznes natomiast widzi w przedsiębiorstwach nieuczciwego konkurenta, który sprzedaje produkty i usługi wsparte dotacjami oraz zatrudnia i poleca - jako pracowników, partnerów, klientów, osoby zmarginalizowane. Jaki ma więc sens - zastanawiano się na gdańskiej konferencji - partnerstwo pomiędzy biznesem zorientowanym na jak najwyższą sprzedaż, jakość i efektywność pracy, a przedsiębiorczością społeczną skoncentrowaną na walce z wykluczeniem społecznym i obciążoną niższą efektywnością pracy, mniejszą konkurencyjnością itp.

Czy da się pogodzić nastawienie na zaspokajanie potrzeb społecznych - gdzie walory ekonomiczne stają się najczęściej jedynie instrumentami terapii dla podopiecznych - i czysto rynkowe podejście biznesu? Czy biznes jest gotowy na transfer wiedzy, zatrudnianie osób wykluczonych, czy zakup usług generowanych przez przedsiębiorstwa społeczne?

Wniosek był następujący: jeżeli chcemy efektywnie rozwiązywać problemy społeczne w Polsce, przeciwdziałać wykluczeniu i marginalizacji korzystając z najlepszych wzorów, które są realizowane zarówno przez przedsiębiorstwa komercyjne jak i społeczne, to musimy uczyć się od siebie nawzajem, prowadzić dialog umożliwiający wzajemną wymianę doświadczeń dobrych i złych, inspirację i mobilizację.

Oba typy organizacji tworzą jednocześnie wartość społeczną i ekonomiczną i muszą w swojej działalności szukać rozsądnej równowagi pomiędzy tymi, często przeciwstawnymi celami.

Właśnie w imię tej równowagi niezbędne jest, jak sądzę, zbudowanie racjonalnej infrastruktury finansowej dostosowanej do potrzeb ekonomii społecznej. Z ekspertyz opracowanych przez [Bank \(http://www.twoja-firma.pl/slownik/bank.html\)](http://www.twoja-firma.pl/slownik/bank.html) DnB Nord Polska SA (dawny BISE) i UNDP w ramach wspomnianego projektu dotyczącego polskiego modelu ES wynika, że sektor bankowy nie jest przygotowany do finansowania podmiotów ekonomii społecznej.

Większość instytucji bankowych i parabankowych nie widzi w nich atrakcyjnego klienta, w efekcie brak wyspecjalizowanych produktów i instrumentów finansowych w ich ofercie. Nie istnieją, jak to jest w "starej" Unii, banki wyspecjalizowane w ich obsłudze.

To, czym dysponują nasze instytucje finansowe, to standardowe usługi skierowane do sektora MSP. Działające od dziesięciu lat Fundusze Poręczeń Kredytowych (FPK), a jest ich obecnie 60, świadczą swoje usługi dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Organizacje pozarządowe i przedsiębiorstwa społeczne nie są kwalifikowane jako klienci. Na przestrzeni ostatniego roku uruchomiono jednak dla nich akcję poręczeniową z wydzielonych w FPK subfunduszach.

Podobnie na klienta z sektora MSP nastawiona jest sieć funduszy pożyczkowych, a obecnie 73 prowadzi akcję pożyczkową. Zdaniem ekspertów istnieją jednak możliwości uruchomienia nowego produktu pożyczkowego dla podmiotów ES. Słowem, jeśli się chce, to można. Najlepszym przykładem jest tu tworzenie Małopolskiego Funduszu Poręczeniowego uruchamianego przy współudziale krakowskiego Uniwersytetu Ekonomicznego, czy śląskich i wielkopolskich inicjatyw dotyczących poręczeń dla sektora spółdzielczości socjalnej.

W ciągu ostatnich lat zrobiono niemało dla rozwoju ES w Polsce. Na gdańskiej konferencji wskazywano jednak na wciąż istniejące bariery, nie tylko finansowe, ale na przykład prawne. Polskie prawo nie uwzględnia np. specyfiki przedsiębiorstw społecznych polegającej na wykorzystaniu działalności gospodarczej do realizacji celów społecznych.

A co więcej, w wielu aspektach działalności prawo wyklucza takie połączenie. Potrzebny jest więc (projekty są gotowe) akt prawny jasno określający czym jest [ekonomia \(http://www.twoja-firma.pl/slownik/ekonomia.html\)](http://www.twoja-firma.pl/slownik/ekonomia.html) i przedsiębiorczość społeczna, jaki jest przedmiotowy zakres jej działania, jakie ograniczenia i ulgi powinny jej dotyczyć.

W Hiszpanii na przykład koncepcja ekonomii społecznej jest dobrze znana i wykorzystywana w praktyce. Obejmuje każdą działalność ekonomiczną, która spełnia następujące zasady:

- prymat ludzi nad kapitałem,
- demokratyczne zarządzanie
- demokratyczny podział zysków,
- prymat interesu wspólnego nad interesem prywatnym,
- przyczynianie się do spójności społecznej, solidarności i społecznej odpowiedzialności.

Irena Dryll

*w: Polski model ekonomii społecznej. Rekomendacja dla rozwoju. [Praca](http://www.twoja-firma.pl/sownik/praca-(sila-robocza).html) ([http://www.twoja-firma.pl/sownik/praca-\(sila-robocza\).html](http://www.twoja-firma.pl/sownik/praca-(sila-robocza).html)) zbiorowa pod redakcją Piotra Frączaka i Jana Jakuba Wygnańskiego. FISE, Warszawa 2008.

Wiadomość archiwalna